

Da se bomo bolje poznali!

Velikemu številu glasil delovnih organizacij po Sloveniji se danes pridružuje nov tovarniški list: v roke vam prihaja IMV – KURIR, časopis Industrije motornih vozil v Novem mestu.

Iz skromnih, utesnjenih razmer smo začeli rasti pred leti. S požrtvovalnostjo, z nenehnim samoodpovedovanjem in s številnimi žrtvami delavcev, tehnikov, inženirjev, upravnega osebja in sploh vsega našega kolektiva je zraslo to, kar danes imamo: velik in močan kolektiv. Znano vam je razveseljivo dejstvo: IMV je postala lani največji slovenski izvoznik! Kaj pomeni to v primerjavi s številnimi starejšimi, uglednimi delovnimi organizacijami v naši

republiko, ve le tisti, ki je zadnja leta rasel z našo tovarno in se v njej nenehno trudil, da bi zmagala naša načela: malo govorenja, pa zato več poslovnih uspehov! Pri tem pa smo pravzaprav šele na začetku zares dobro vpeljane industrijske proizvodnje, saj tovarno in njene obrate povsod še izgrajujemo in moderniziramo ali dopolnjujemo. Zato trdimo, da so doslej doseženi uspehi resnično plod zavestnega pritrgovanja od ust in visoke delovne zavesti vseh, ki delamo in ustvarjamo v IMV.

Zdaj IMV že dolgo ni več skromno, nebogljen podjetje. Razmahnilo smo se in povečali naše vrste, da se komaj še poznamo! To je eden izmed vzro-

kov, da se vam danes predstavlja IMV – KURIR: rad bi nas seznanjal med seboj, nas povezal in družil v veliko, čvrsto družino.

Največ nas je v Novem mestu – pa še mi se vsi ne poznamo dobro med seboj. Kaj ve naš delavec v Brežicah o mizarju IMV na Suhorju? Ali veste morda, kaj vse delamo na Mirni? Iz Semiča ne ve skoraj nihče nič o naši proizvodnji v Belem Manastiru, vsi pa spet prav malo o tem, kako in kaj dela naš obrat v Črnomlju. Pa nismo našli še vsega, kar biva član velike družine IMV moral vedeti. Kaj delajo naša predstavništva v Ljubljani, kaj prodajalne v Zagrebu, na Reki, v Zadru, Splitu,

Sarajevu, Beogradu, Novem Sadu in Nišu – vsega tega mnogi naši delavci ne vedo. Ne poznamo se še – zato prihaja k vam naš IMV-KURIR!

Najprej nas bo seznanjal, nato hkrati spet tudi obveščal. Saj vemo: samo dobro, vsestransko obveščen proizvajalec bo lahko tudi uspešno sodeloval v samoupravljanju podjetja in družbe! To bo postala osrednja naloga našega tovarniškega časopisa.

Pomagajte mu, sodelujte z dopisi, vprašanji in nasveti, da bo postal s časom to, kar naj bi bil: naša čvrsta notranja zveza, naš prijatelj in sodelavec!

UREDNIŠKI ODBOR

POGLED V PROIZVODNJO – Tak je barvni pogled v proizvodno dvorano za izdelavo osebnih in dostavnih vozil. V letošnjem proizvodnem načrtu smo zapisali, da bomo naredili 4000 dostavnih avtomobilov, zraven tega pa še vsak mesec 1000 austinov 1300. (Foto: Moskon)

Dokončna uveljavitev IMV

Kaj smo naredili v preteklem letu, koliko bomo naredili letos, kakšno leto se obeta, kaj vse bomo delali in kaj vse moramo narediti, da bomo lahko povečali proizvodnjo, dvignili osebne dohodke, povečali sklade in dvignili življenjsko raven naših delavcev

Življenje in delo v tem letu bosta normalno nadaljevanje prehojene poti ne le od lani, marveč od vsega preteklega obdobja. Ne moremo govoriti o tem, kako bomo delali in živeli, ne da bi hkrati pogledali, kaj smo že dosegli. Dosegli pa smo veliko – morda se niti ne zavedamo, kako veliko. Lani smo namreč dokončno postali tovarna avtomobilov! Še veliko bo treba narediti in pravzaprav bo venomer treba dograjevati, razširjati, kupovati moderne stroje – to bomo morali delati mi in tisti, ki bodo prišli za nami. Za ta čas pa je važno to, da smo postavili trdne temelje za uspešno poslovanje. Prav to pa vzbuja zaupanje vsakemu članu v kolektivu za zanesljivo delo in boljšo prihodnost.

Lani smo skoraj v vseh zahodnoevropskih državah organizirali lastno prodajno mrežo za prodajo stanovanjskih prikolic, kar nam zagotavlja nemoteno proizvodnjo prikolic v vseh mesecih, za naslednja leta

pa mimo dela s polno zmogljivostjo v izvensezonskih mesecih še novo rast proizvodnje.

Proizvodnja prikolic, ki je namenjena skoraj izključno izvozu na zahod, je postala trden temelj nadaljnega razvoja našega kolektiva. Hkrati z nastajanjem nove avtomobilske tovarne, organizacijo enot za proizvodnjo prikolic, ustanovitvijo novih oddelkov na Mirni, izgradnjo nove tovarne avtomobilske opreme v Brežicah, vključitvijo nove tovarne servisne opreme ter izgradnjo lastne prodajno-servisne organizacije doma in na tujem, smo lani na novo organizirali podjetje. Letos bomo morali organizacijo samo dopolniti v podrobnostih in jo dokončno potrditi.

Vse to smo delali v času izredno neuravnovešenih gospodarskih pogojev. V začetku leta je bil razvrstjen dinar, večino predpisov, ki so spremljali ta ukrep, pa so za avtomobilsko industrijo sprejeli šele marca in aprila. Junija in julija so novi

predpisi ustvarili posebne težave nam, ki izvažamo na zahod. Z junijskim odlokom o kreditno-monetarni politiki so bili praktično ukinjeni komercialni reeskontni krediti (za izvoz na zahod) in kratkoročni reeskontni izvozni krediti omejeni na 90 dni (brez možnosti podaljševanja). To je za nas pomenilo, da bi morali vse prikolice, narejene julija in pozneje, prodati na zahod že v jeseni in zimi in po 90 dneh tudi dobiti celotno plačilo na naš devizni račun. Dobro pa vemo, da traja sezona prikolic od marca do junija in da v tem času prodamo štiri petine, v preostalem delu leta pa komaj petino prikolic. Zato se je začel lov za izvoznimi krediti in za zagotovitev potrebnega denarja za izplačilo osebnih dohodkov. Velika podpora tej akciji je bila odločitev, ki so jo vsi člani kolektiva sprejeli s popolnim razumevanjem: izplačilo dodatka za dopust smo odložili za toliko časa, dokler niso bila zagotovljena dodatna obratna sredstva. Za to moralno podporo se ob zaključku leta še posebno zahvaljujem vsem članom kolektiva!

Do konca leta smo zagotovili večino denarja za kreditiranje izvoza, zato sta nemotena proizvodnja in poslovanje podjetja zagotovljena. Pred zaključkom leta je dinar, potem ko je padel ameriški dolar, spet doživel razvrstitev. Zvezni izvršni svet je po padcu dinarja sprejel vrsto novih predpisov za stabilizacijo gospodarskih gibanj. Omejen bo uvoz tistega blaga, ki ga delamo doma. To pomeni, da bomo pri izvozu prikolic in rezervnih delov iztržili več denarja, na domačem trgu pa dobili možnost za večjo prodajo dostavnih in osebnih avtomobilov.

Čeprav bomo dokončni načrt proizvodnje naredili šele takrat, ko bodo znani vsi po-

goji, pa smo sredi decembra sprejeli okvirni načrt proizvodnje za letos, da bi zagotovili tekočo in nemoteno proizvodnjo.

LETOS 100 MILJARD STARIH DINARJEV

Zdaj, ko je popolnoma omejen uvoz komercialnih vozil, je za IMV odločilnega pomena, da takoj povečamo proizvodnjo vseh vrst dostavnih avtomobilov. Novi proizvodni prostori, dodatna oprema in vključevanje novih kooperantov, bi morali ob hitri akciji vseh odgovornih v nabavi in v proizvodnji zagotoviti kvalitetno proizvodnjo 14 vozil na dan v prvem trimesečju in 16 vozil na dan od 1. aprila naprej. Izbor dostavnih vozil za prve mesece je že narejen, zaradi spremembe uvoznih predpisov pa bo potrebno naslednje mesece naš načrt prilagoditi zahtevam tržišča. Zavedati se moramo, da se prav v teh časih lahko še bolj uveljavimo na domačem trgu s posameznimi izvedbami naših do-

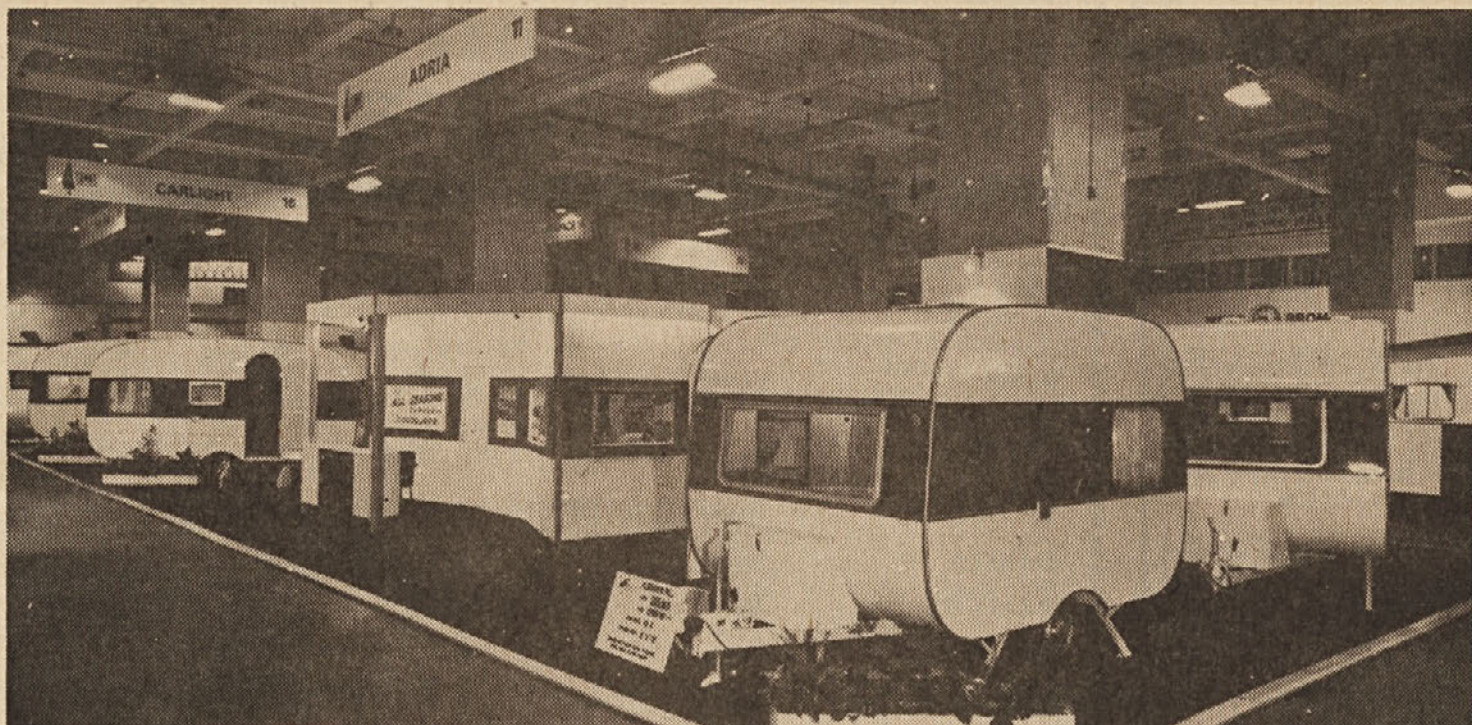
stavnih vozil. Omejitev izvoza nam mora omogočiti lažji dostop do kupca, ta pa mora biti z našimi izdelki popolnoma zadovoljen. S proizvodnjo 4000 dostavnih vozil bomo še naprej najmočnejši proizvajalci dostavnih vozil v Jugoslaviji.

Najbolj bomo povečali proizvodnjo osebnih avtomobilov. Nove zmogljivosti v lanskem letu nam to v polni meri omogočajo. Kajpak se bomo morali usmeriti v to, da bomo vse več delov delali doma in tako zmanjševali uvoz. Hkrati s povečanjem proizvodnje domačih delov pa bomo v novi tovarni v Brežicah v večjih količinah izdelovali posamezne dele za izvoz našemu inozemskemu partnerju BLMC. Ta jih bo vgrajeval v svoje avtomobile; večje količine teh delov bomo izvozili že v prvi polovici 1972. leta. Truditi se moramo, da bo izvoz delov v bodoče pokrival uvoz materiala za devize.

Letos bomo začeli izdelovati tudi bolj luksuzne izvedenke osebnega avtomobila austin

Kadar je v Beogradu avtomobilski sejem, plapolajo zastave IMV

Novembra lani smo se že drugič pojavili na salonu v londonskem Earls Court: v brlogu najmočnejših in najstarejših izdelovalcev prikolic.

IMV 1300. Koliko jih bomo naredili, bo odvisno od naše organizacije in tržišča. Računamo, da bomo osebnih avtomobilov austin IMV 1300 naredili 1000 na mesec.

Letos nameravamo povečati proizvodnjo prikolic. Zmogljivosti bomo morali bolje izkoristiti, v delo pa vključevati nove kooperante. Vsak mesec naj bi naredili po 1200 prikolic, v vsem letu pa 14.000. Povečali bomo tudi izdelavo elementov za prikolice za sestavo prikolic v novi tovarni v Belgiji. Začetek montaže v Belgiji naj bi bil marca, s polno zmogljivostjo pa naj bi tovarna začela delati konec leta. Pričakujemo, da bomo letos naredili v Belgiji 3000 prikolic.

Prav tako nameravamo povečati proizvodnjo delov za rezervne dele v avtomobilski in prikoličarski proizvodnji. Letos naj bi jih naredili za 90 milijonov dinarjev.

Letos bi lahko tudi dokončno določili program servisne opreme, da bi se IMV pojavila na jugoslovanskem trgu kot najpomembnejši proizvajalec servisne opreme. Zaradi velikega izbora proizvodnega načrta ni mogoče točno določiti, napovedujemo pa skupno vrednost proizvodnje v višini 25 milijonov dinarjev.

V proizvodnji gospodinjske opreme načrtujemo izdelavo 20.000 šivalnih strojev in 12.000 pralnih strojev, začeli pa bomo delati tudi pomivalna korita. Število narejenih korit bo odvisno od povpraševanja na trgu.

Da bi uspešno uresničevali naše naloge, pa je seveda močno pomembno, da se vsak član našega velikega kolektiva zaveda, da se njegov delež dela pojavi na trgu takrat, ko je avto, prikolica ali dvigalo, popolnoma narejeno in oddano v prodajo. Vsaka zamuda pri dnevnem načrtu v posameznem oddelku povzroča dnevne zastoje pri dokončni obdelavi ali montaži. Prav to pa povzroča veliko nadur, delo ob sobotah in nedeljah v montažnih oddelkih in seveda tudi zmanjšanje dohodka.

Tu je naša ogromna notranja rezerva! Vsako izboljšanje pomeni velike prihranke in s tem

tudi ustvarjanje skladov za večje osebne dohodke.

Zvišanje življenjskih stroškov zahteva že v začetku leta ustrezno zvišanje osebnih dohodkov.

Zdaj, ko so cene naših avtomobilov, rezervnih delov in vseh drugih naših izdelkov zamrznjene, lahko najdemo potrebni denar za višje osebne dohodke in boljši standard le v boljši organizaciji dela. To ne pomeni, da bo treba več delati, pač pa mora biti delo kakovostno in pravočasno končano! Zagotoviti moramo, da bodo posamezni deli pravočasno izdelani. Lastna disciplina je v organizirani industrijski proizvodnji zelo pomembna. Njeno

izboljšanje nam bo ob boljši kakovosti zagotovilo tisti denar, ki nam je potreben za večje osebne dohodke, za boljši standard in za prepotrebna obratna sredstva, denar v kreditiranje prodaje in nadaljnjo modernizacijo proizvodnje.

Novi gospodarski predpisi ob koncu lanskega leta, zraven tega pa naša gospodarska usmeritev v tem letu, napovedujejo ostrejšje pogoje gospodarjenja, še posebej glede uvoza različnega materiala in delov. To zahteva od vseh služb v podjetju hitrejšo preusmeritev, ki smo jo začeli že lani: vrsto materialov bomo morali kupovati doma, poiskati bomo morali nove možnosti za kooperacijo z domačimi podjetji.

Dobro organizirana oskrba z osnovnimi materiali za proizvodnjo nam bo omogočila zmanjšati zaloge materiala in sprostiti denar, ki je zdaj zamrznjen v zalogah. Da bi zagotovili nemoteno proizvodnjo, bomo morali večino ustvarjenega denarja nameniti za nabavo materiala, potrebnega za večji obseg poslovanja in za kreditiranje kupcev.

Uspešen zaključek lanskega poslovnega leta s proizvodnjo v vrednosti 70 milijard starih dinarjev in z izvozom na zahod, ki je bil vreden eno tretjino proizvodnje, nam ob že znani prizadevnosti članov našega kolektiva zagotavlja tudi uspešno izpolnitev zastavljenih načrtov. To pa hkrati pomeni tudi uresničevanje zasebnih ciljev in želja vsakega posameznega člana našega kolektiva.

Na londonskem sejmu prikolic je novembra srečni izžrebanec vstopnic dobil za darilo – prikolico ADRIA

●●●
**Novi
 člani
 sekretariata**

Na konferenci osnovne organizacije ZK v IMV Novo mesto so bili razrešeni dose-danji člani sekretariata OO ZK, na njihovo mesto pa iz-voljeni novi člani:

inž. Drago Reba (izvoljen za sekretarja osnovne organi-zacije); inž. Tone Kordiš, Vlado Bahč, Anton Jakše, Simo Gogič, Štefan Poredoš in Franc Piltaver.

Novemu vodstvu organi-zacije ZK ob izvolitvi česti-tamo in želimo veliko uspe-hov!

ADRIA 305

Nova tečajna lista

Narodne banke Jugoslavije:

Država	Valuta	Enote	Kupni tečaj	Prodajni tečaj	Uradni tečaj
AVSTRIJA	šiling	100	71,75	72,10	71,90
BELGIJA	frank	100	37,80	37,95	37,90
DANSKA	krona	100	240,00	241,00	240,50
FRANCIJA	frank	100	326,00	327,50	326,50
HOLANDIJA	florin	100	522,00	525,00	524,00
ITALIJA	lira	100	2,86	2,88	2,87
KANADA	dolar	1	16,90	17,15	17,00
NEMČIJA	marka	100	520,00	523,00	521,00
NORVEŠKA	krona	100	253,00	255,00	254,00
ZDA	dolar	1	17,00	17,15	17,00
ŠVICA	frank	100	433,70	435,00	433,90
ŠVEDSKA	krona	100	351,00	352,50	352,00
VELIKA BRITANIJA	funt	1	43,40	43,70	43,50

Kupni tečaj pomeni tečaj, po katerem Narodna banka odkupuje priliv deviz iz inozemstva. Prodajni tečaj pomeni tečaj, po katerem Narodna banka prodaja devize za uvoz ali plačilo uslug iz inozemstva.

Obiskovalci beogradskega sejma so radi hodili v naš razstavni prostor: zaradi avtomobilov in zaradi prikolic

Kako nastane prikolica?

Večina članov našega kolektiva ne ve, kako nastaja prikolica. To je razumljivo: prikolico delamo v različnih krajih in v številnih obratih. Da bi izdelavo prikolice spoznali поблиže, vam jo danes predstavljamo.

Elemente za prikolice izdelujemo v celem podjetju IMV, tako v proizvodnji avtomobilov kakor tudi v obratih Brežice, Mirna, Črnomelj, Suhor in Semič. V proizvodnji prikolic v Novem mestu prikolico sestavimo, objemo, lakiramo, adjustiramo in predamo prodaji. Od izdelave elementov v obratih do predaje prikolice traja nekaj dni.

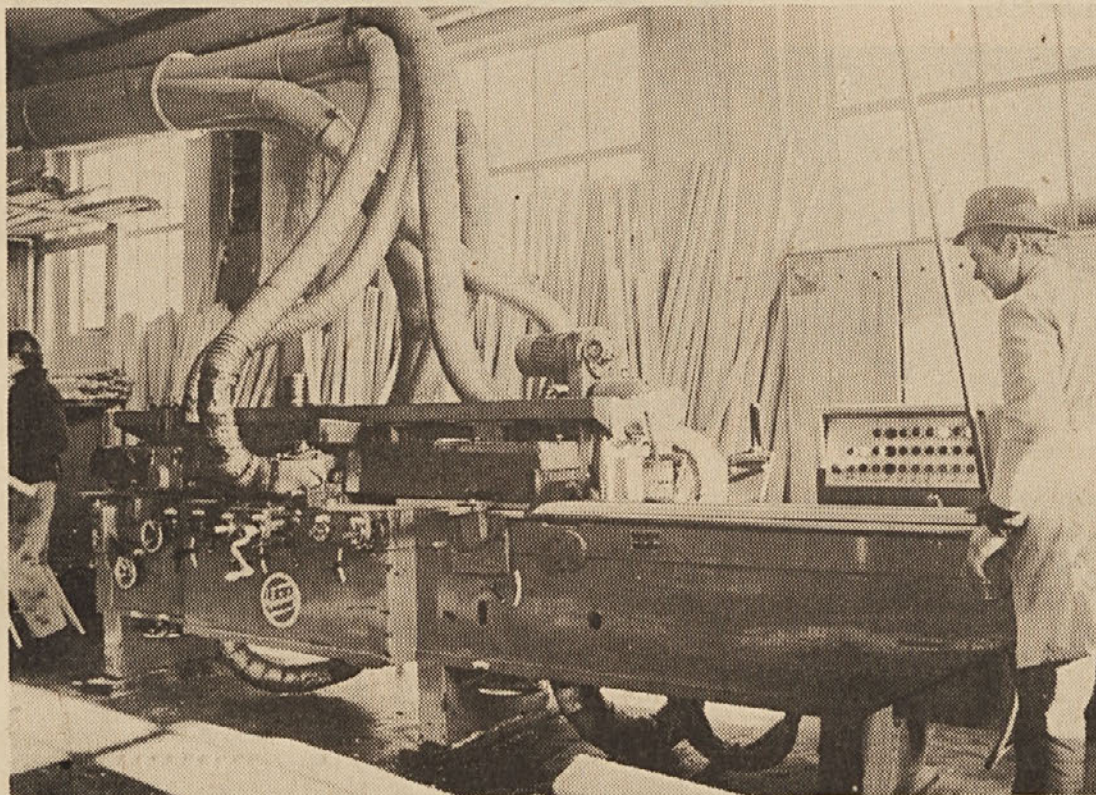
Kovinske dele delamo v proizvodnji avtomobilov, v obratu Brežice in obratu Mirna. V Brežicah izdelujemo šasije, jih varimo in lakiramo. Da bi bila

saj mora biti ogrodje izdelano popolnoma točno. Vsi elementi so izdelani iz visoko kvalitetnega lesa in tiskanih vezanih plošč, oziroma lakiranega lesnina.

dalje sušimo in razrežemo na potrebne letve. Ko so letvice in tiskane vezane plošče razrezane, začnemo z izdelavo pohištva: garderobne omare, toaletni prostori, viseče omarice, police, pregradne stene in ležišča. Ker je pohištvo najbolj važno za oko kupca, mora biti tudi kvalitetno izdelano. Kvaliteta mora ustrezati vsem predpisanim zahtevam. Tudi tu kontrola strogo pregleduje izdelavo, preden elemente pošljemo v Novo mesto.

za izdelavo oken, izdelujemo izstavljiva okna. Tu režemo profile, jih oblikujemo in vstavljamo stekla v okvirje.

Ko imamo na delovnih mestih v Novem mestu poleg preko 1000 že naštetih elementov in še približno toliko pozicij, ki jih dobimo iz uvoza in domače nabave, šele lahko začnemo s sestavo. Na pod montiramo podvozje, nato stene in streho. V prikolico vgradimo pohištvo, izoliramo ogrodje s stiroporom in ga objemo.

Črnomelj: razrez letvic

šasija varjena po predpisanih načrtih, jo delamo v kovinski pravi. Po končanem delu jo še točno preverimo, kajti zavedamo se, da je to življenjsko važen del. Poleg tega pa je narejena po zahtevah inštitucij držav, v katere izvažamo prikolice. V obratu Brežice varimo šasije, izdelujemo pa še druge kovinske elemente: okrove jeklenk, podpore prikolic in blatniške koše.

Na Mirni sestavljamo preme za vse prikolice. Tudi prema je življenjsko važen del. Zato gre po izdelavi skozi ostro kontrolo, ki ne sme spregledati niti najmanjše napake.

Na Mirni izdelujemo tudi elektroinstalacijo, prevleke za blazine, mize in pokrove kuhalnikov ter pomivalnih korit.

Na Suhorju izdelujemo vse podsklope in ogrodje prikolic: pode, stene in strehe. Izdelava podsklopov se začne pri razrezu lesa, konča pa pri odpremi elementov v Novo mesto. Vse podsklope izdelujemo v pripravah,

Iz obrata Suhor pripeljemo v Novo mesto vsak dan več kamionov elementov.

V Črnomlju izdelujemo notranje pohištvo – razen kuhinjskih blokov. Na moderni žagi razrezujemo hlodovino. Le najkvalitetnejši les gre za izdelavo elementov za prikolice. Les na-

V Črnomlju izdelamo elementov za nekaj kamionov dnevno.

V Semiču izdelujemo vse tipe kuhinjskih blokov. Tudi tu izdelujemo bloke od razreza lesa preko obdelave lesenih elementov do sestave kuhinjskih blokov in pošiljke v Novo mesto.

V Novem mestu, v oddelku

Po objianju prikolico lakiramo. Lakiranje mora biti izredno kvalitetno, saj je od tega odvisno, kako bo prikolica zaščiten proti vremenskim vplivom. Od lakiranja je odvisna tudi zunanja podoba prikolice.

Na polakirano prikolico montiramo ostale dele, to je predvsem izdelke, ki smo jih uvozili ali kupili doma: hladilnike, peči, okna, okrasne letve, plinsko instalacijo, elektroinstalacijo, luči in drugo. Izredno pomembna sta izdelava in montaža plinske in elektroinstalacije. Zato vse to strogo kontroliramo.

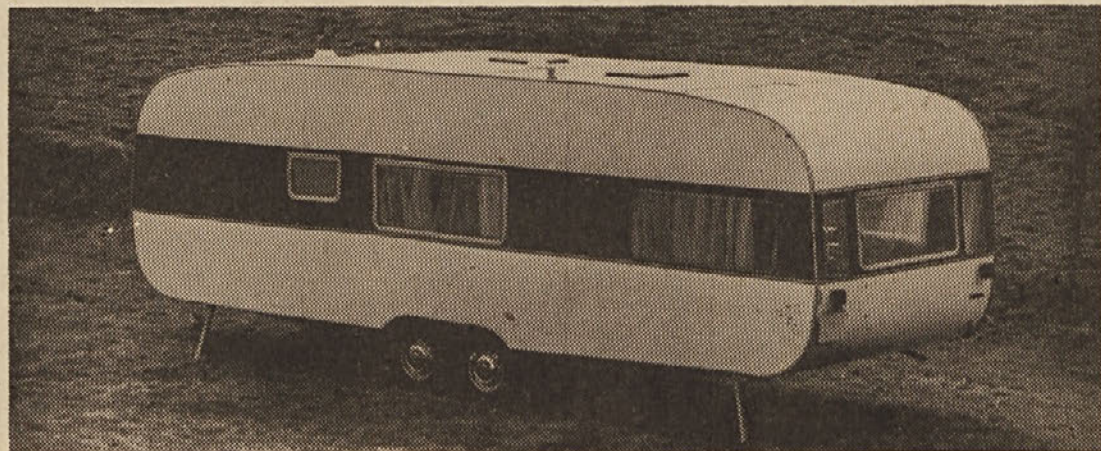
Po čiščenju damo v notranjost prikolice še blazine, zavese in mize in drugo opremo prikolic. Ko je vse gotovo, prekontroliramo celotno prikolico od začetka do konca, še posebej najvažnejše dele. Prikolico dvignemo z dvigalko, tako da lahko pridemo do vseh važnih delov.

Prikolico na koncu še zaščitimo s sredstvom, ki zaščiti lak proti raznim zunanjim vplivom.

Tako je prikolica pripravljena za kupca.

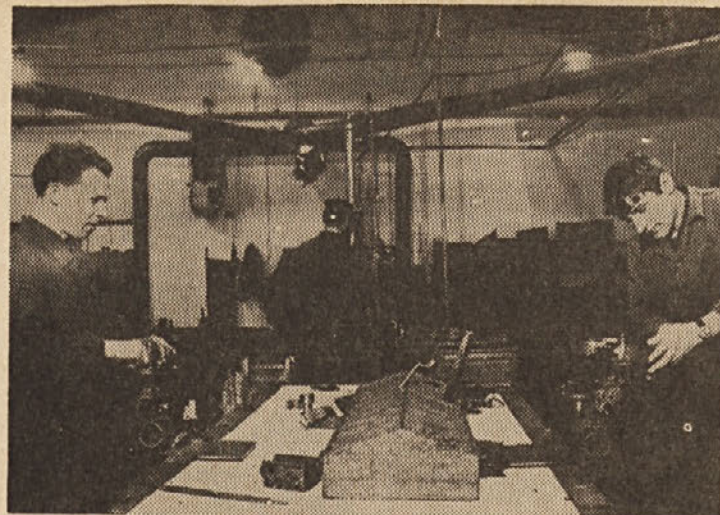
Od nas vseh, ki delamo v proizvodnji, je največ odvisno, ali bo kupec zadovoljen ali ne. Vsi skupaj se moramo še bolj potruditi, da bodo kupci zadovoljni in da bo ime ADRIA Caravan še bolj prodrlo v svet.

Inž. BOŽO KOČEVAR

ADRIA 700

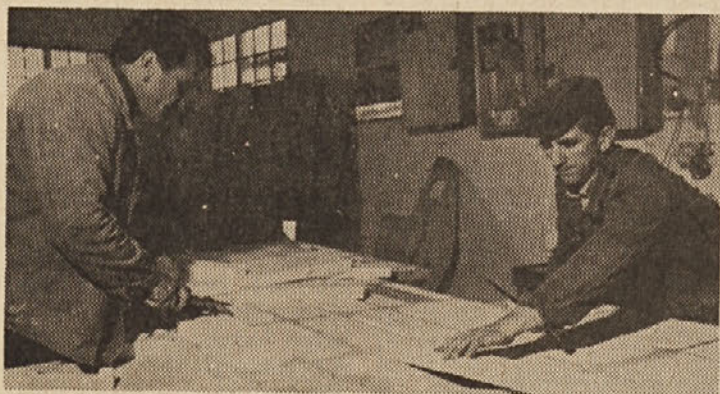
(Nadaljevanje na 6. strani)

Sestava preme v obratu Mirna

Na Suhorju izdelujemo tudi stene

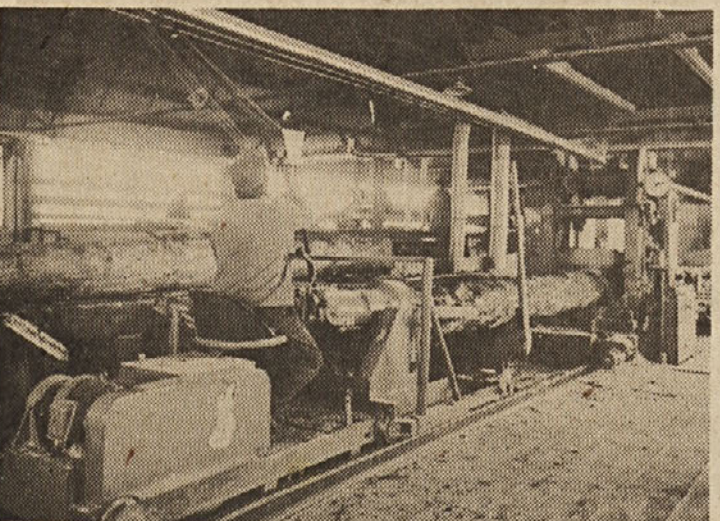
Izdelava podov na Suhorju

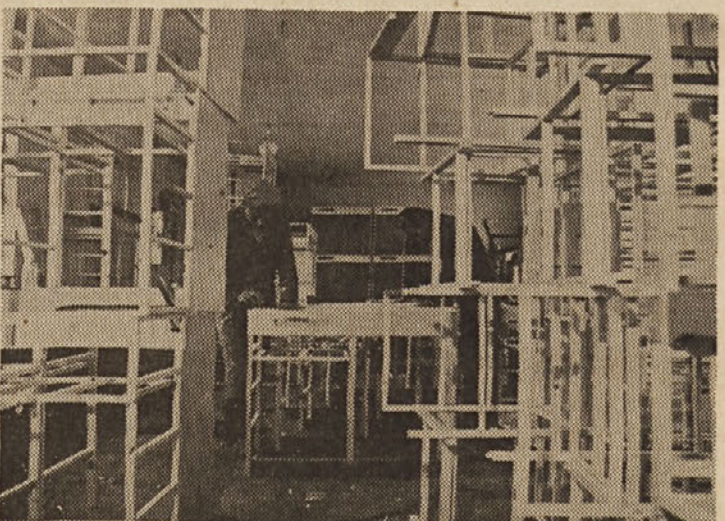
Suhor: obdelava okvirjev za okna

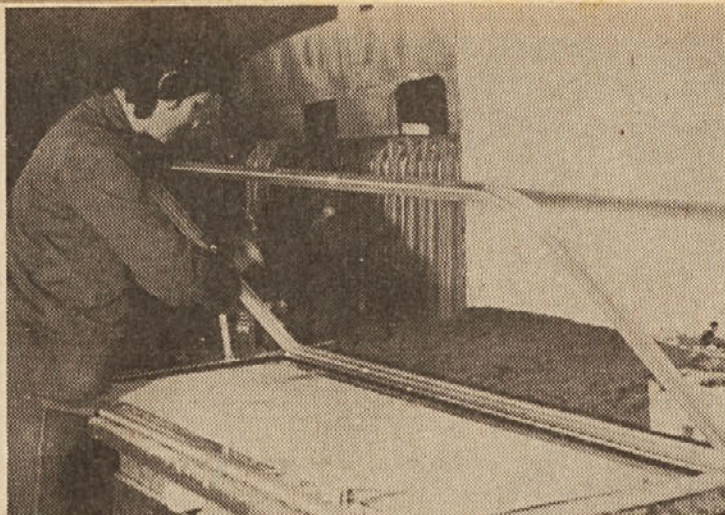
Izdelava pregradne stene v Črnomlju

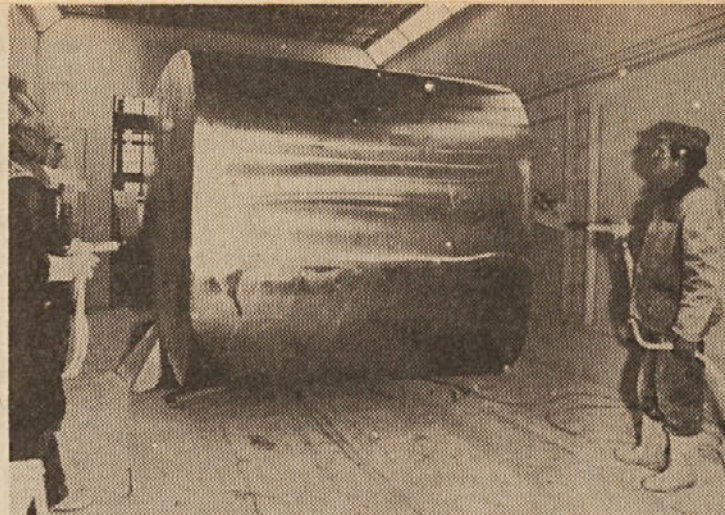
Delo na črnomaljski žagi

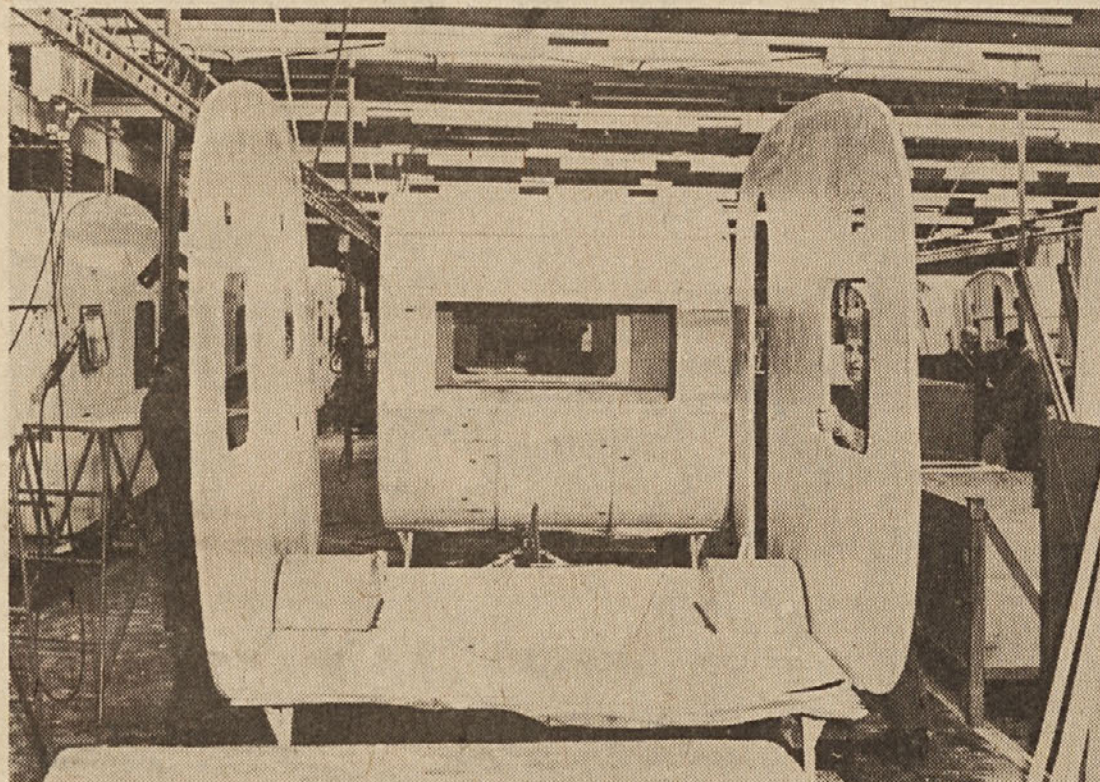
Izdelava kuhinjskih blokov v Semiču

Sestava oken v Novem mestu

Lakiranje prikolice

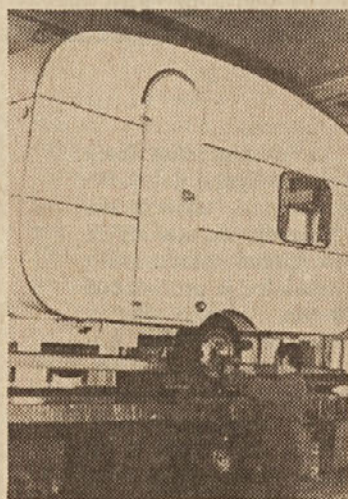

Sestava prikolic v Novem mestu

Odprema kuhinjskih blokov iz Semiča

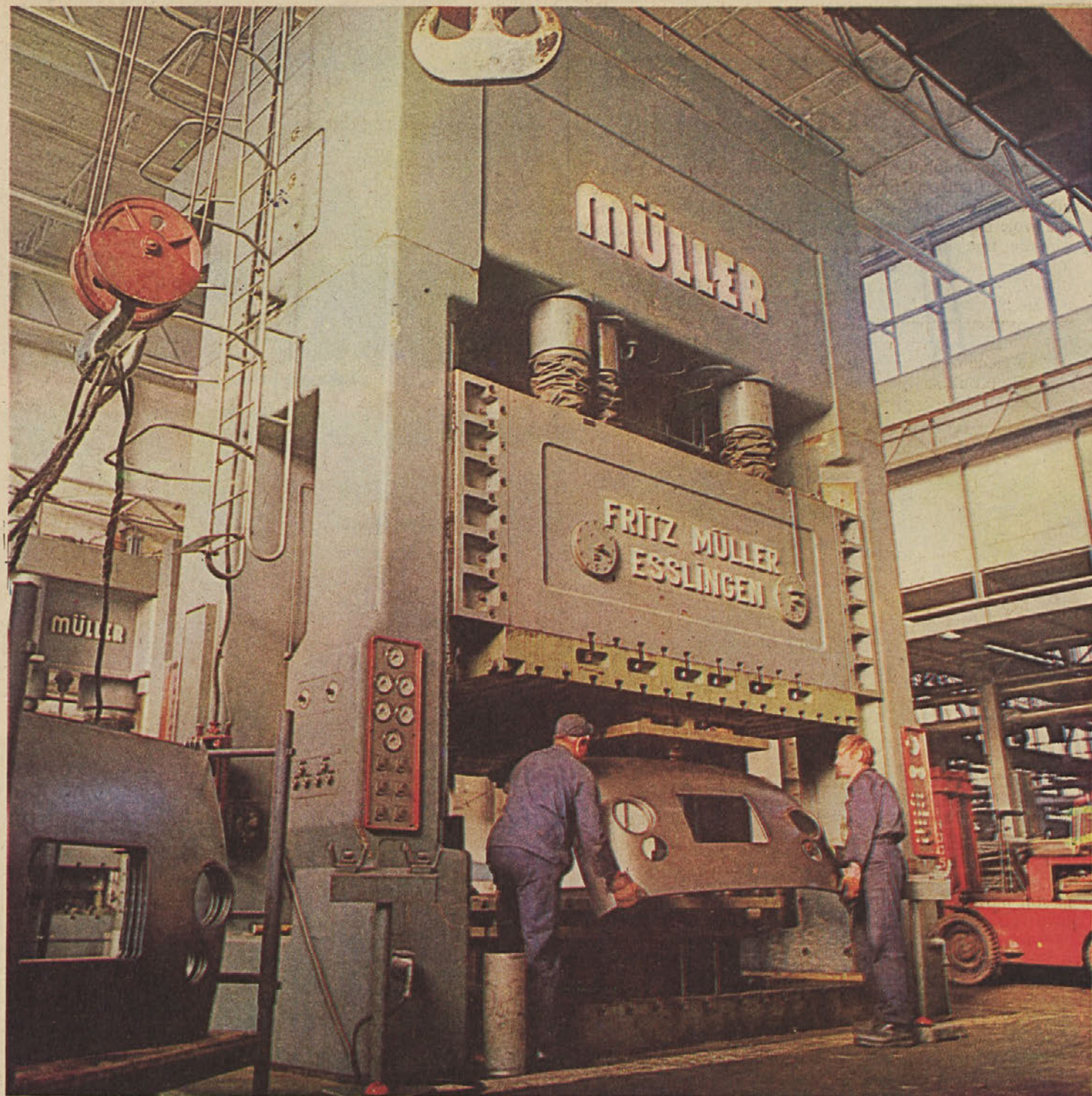
Pogled na montažo prikolic

Prikolica na dvigalki pri kontroli

(FOTO: MIRKO VESEL)

Müllerjeva stiskalnica

Tridelna stiskalnica BZE 1000 – 32.4 je za globoki vlek karoserijskih delov. Pri vleku je največja sila vlečnega paha 630 ton, največja sila pločevinskega pridržala pa 400 ton. Največja sila stiskalnice je 1030 ton, dosežemo pa jo takrat, ko spojimo pločevinsko pridržalo in vlečni pah. Tretji del stiskalnice je protivlečna blazina z največjo zmogljivostjo 400 ton. Največja gibalna pot vlečnega paha je 1350 milimetrov, pločevinskega pridržala pa 800 mm. Pot protivleka je 500 mm. Koristne razsežnosti mize so 3200 x 2250 mm, pah sam pa meri 2600 x 1500 mm. Stiskalnica je visoka 6,7 m, skupna instalirana moč pa je 200 KM. V presrenici je razen tega še po dimenzijah manjša stiskalnica, ki pa ima enako tlačno silo, čeprav je dvodelna. Obe stiskalnici sta namenjeni za upogibanje, obrezovanje, kalibriranje in za globoki vlek. Uvozili smo jih iz Zahodne Nemčije; večja stiskalnica dela leto in pol, stiskalnica ZES 1000 – 25.2.1 pa osem mesecev. (Foto: Marjan Moškon)

Prodajno servisna organizacija

V prvem obdobju svojega obstoja je Industrija motornih vozil Novo mesto prodajala svoje izdelke na jugoslovanskem trgu skoraj izključno s pomočjo trgovskih podjetij. To pomeni, da smo morali plačevati trgovini za vsak prodani avtomobil ali drug izdelek precejšen znesek, ne glede na to, če ga je trgovina prodajala za gotovino ali na kredit, za katerega pa je tako ali tako moral preskrbeti denar IMV. Ker pa so vse bolj pogosto nastopale v gospodarstvu krize, ki so zmanjševale kupno moč, smo tudi avtomobile prodajali vse težje.

Da pa bi avtomobile le nekako spravili v promet, smo jih morali prodajati pod vse težjimi pogoji, razen tega pa smo morali veliko denarja dajati za reklamo. Vse to je bilo dodatno finančno breme za kolektiv, prodaja se ni bistveno izboljšala, zaloge so se večale.

Kmalu po gospodarski reformi je CDS podjetja sklenil organizirati lastno prodajno servisno organizacijo.

Tako so postopoma zrastle v skoraj vseh republiških središčih in drugih pomembnih mestih močni prodajno servisni centri IMV. Takšen center nudi interesentom vse komercialne in tehnične informacije ter navodila za naše proizvode, pri njem se kupec seznanja z izdelkom, ga lahko kupi in prevzame, v prodajalni rezervnih delov pa nabavi vso opremo in rezervne dele. Servisni referenti v prodajno-servisnih centrih pa skrbe, da IMV servisi na tem področju opravljajo servisne preglede, reklamacijska popravila in vse druge storitve na dostavnih ali osebnih avtomobilih IMV oziroma na Adria prikolicah.

Prodajno-servisni centri pa se ne zapirajo v svoje zidove. Komercialni kader obdeluje teren in kupcem predstavlja ter demonstrira naše izdelke, servisni referenti pa dvakrat na mesec obiščejo vsak IMV servis, kjer kontrolirajo kvaliteto dela in cene, rešujejo reklamacije, usposablajo kader in posredujejo pri nesoglasjih med kupci in servisi.

Doslej smo uspeli organizirati svoje prodajno servisne centre v Ljubljani, Zagrebu, na Reki, v Zadru, Splitu, Sarajevu, Beogradu, Novem Sadu in Nišu.

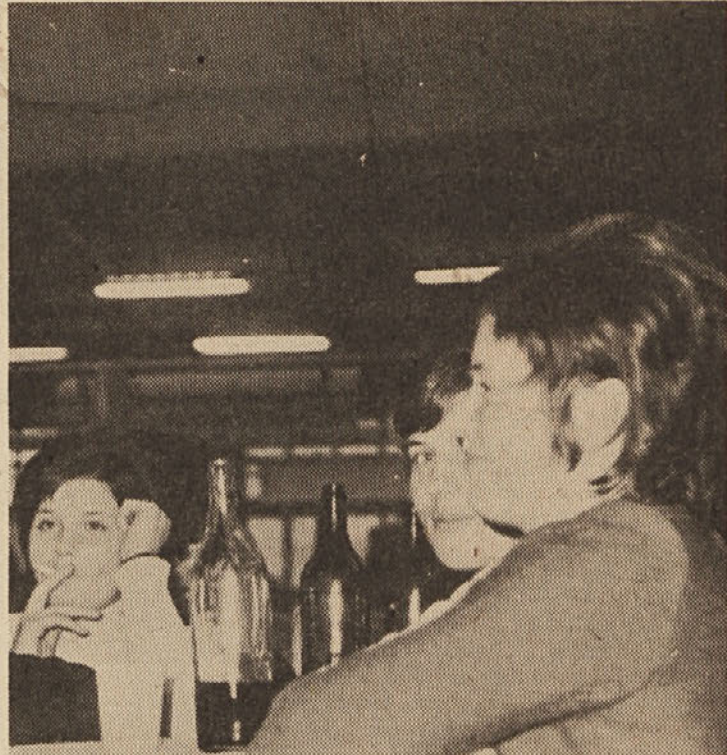
Zdaj moramo najprej v poslovalnici v Novem mestu združiti prodajo gotovih izdelkov – avtomobilov in prikolic – ter rezervnih delov, v Skopju, Prištini, Osijeku in Dubrovniku oziroma v SR Črni gori pa organizirati prodajno servisne centre po vzoru že ustanovljenih centrov v drugih mestih.

Doslej nismo mogli vlagati sredstev v ustanavljanje in razvijanje lastnih servisov, ampak smo omogočali in poživljali delovanje pogodbenih IMV servisov s tem, da smo brezplačno šolali njihove kadre v šolskem centru IMV. Brezplačno jih oskrbujemo s specialnimi orodji in tehnično dokumentacijo ter brezplačno pomagamo reševati problematiko, ki ji sami niso kos. Pogodbenih IMV servisov imamo 45, zahteve kupcev naših dostavnih vozil z bencinskim in diesel motorjem, osebnih vozil Austin IMV-Mini, 1300 in Maxi, zlasti pa dejanske potrebe pa bodo že v teku letošnjega leta povečale število IMV servisov na vsaj 55.

Z uresničitvijo opisanega programa bomo našim kupcem še bolj približali IMV vozila in olajšali njihovo vzdrževanje. Od slehernega delavca v IMV pa pričakujemo, da bo vložil vse svoje znanje in prizadevnost v spoznanje, da je naša najboljša reklama kvaliteta in zanesljivost izdelka! To so tudi osnovni pogoji za uspešno nadaljnjo prodajo.

Na prodajno servisni organizaciji pa sloni še ena pomembna naloga: da s pomočjo dobrega informativnega materiala – prospektov, s stalno aktivno navzočnostjo na tržišču in s solidno organiziranimi sejmi doseže kar največjo informiranost o vseh novostih proizvodnega programa IMV, tako da ne bo kupca, ki bi zaradi nevednosti ali nezaupanja zavrnil nakup IMV izdelka, ki ga potrebuje.

TONČEK ŠEPEC

Delovni kolektiv novomeške Industrije motornih vozil je proslavil uspešen zaključek starega leta: ob tej priložnosti smo se poveseleli, zaplesali, zapeli in si voščili uspešno Novo leto 1972. Na sliki: v obratu prikolic v Novem mestu so proizvajalke proslavljale takole. (Foto: S. Dokl)

Po volilni konferenci naše ZK

Za nami je volilna konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov (OOZK) Industrije motornih vozil. Kot gosta sta se je udeležila tudi Ludvik Golob, sekretar medobčinskega komiteja ZKS za Dolenjsko, in Boris Gabrič, sekretar občinskega komiteja ZK, prišli pa so tudi povabljeni člani mladinske organizacije v IMV.

Namen konference je bil: izvoliti novo vodstvo, položiti obračun dela za preteklo leto oz. zadnje obdobje ter dopolniti program dela OO ZK s sklepi konference. Dosedanji sekretar Milan Mušet z uvodnim poročilom ni posegal v gospodarski položaj podjetja, pač pa je govoril predvsem o organizacijskih vprašanjih ter sodobnih notranjepolitičnih dogodkih v podjetju in v državi.

Iz poročila in razprave lahko sklepamo, da je aktivnost nekaterih komunistov od zadnje konference padla. Zmanjšala se je tudi aktivnost celotne organizacije ZK. Delo osnovne organizacije je bilo usmerjeno prek sekretariata OO ZK v podjetju. Na dan konference je imela ZK v našem podjetju 75 članov, vključenih v enotni organizaciji ZK v Novem mestu. Pasivnost nekaterih članov ZK je bilo čutiti tudi na konferenci, saj se nekateri niso niti opravičili, ker jih ni bilo. Novo vodstvo osnovne organizacije bo moralo zavzeti čvrstejše stališče do aktivnosti članov ZK v podjetju. Ni mogoče več gledati

posameznike – člane ZK, kakšen odnos imajo do dela v svoji organizaciji.

Ludvik Golob je med drugim govoril o aktualnih političnih dogodkih v Jugoslaviji, zlasti še o razmerah, ki jih v zadnjem času urejujejo hrvaški komunisti. Poudaril je vlogo ZK v novih pogojih ter njeno budnost glede šovinizma in nacionalizma. Hrvaški dogodki zgovorno kažejo, da je razredni sovražnik med nami in da ne izbira metod in poti, da bi zavrl razvoj samoupravljanja in socialističnega razvoja naše skupnosti.

Komunisti smo za to področje dela sprejeli akcijski program. Sekretar občinskega komiteja ZKS je govoril na konferenci o pomenu in dejavnosti Jugoslavije na zunanjepolitičnem področju, razpravljal pa je tudi o aktivnosti ZK. Na konferenci smo sprejeli „Program dela komunistov osnovne organizacije ZK v Industriji motornih vozil Novo mesto“, ki ga je v imenu komisije za sklepe podal Andrej Dular.

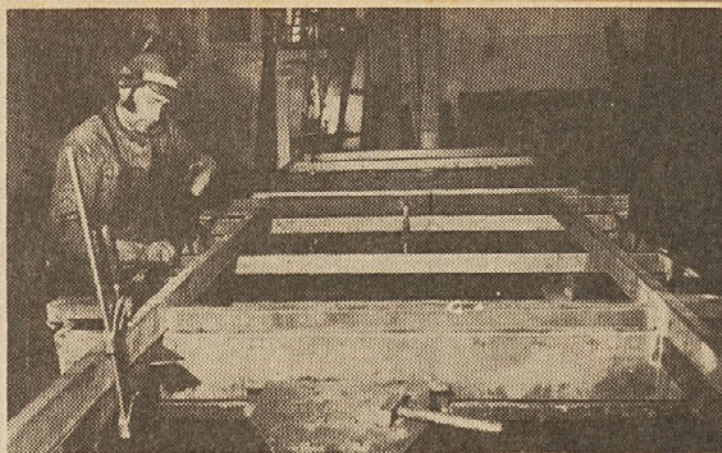
ANDREJ DULAR

Na hranilnih knjižicah?

Dolenjska banka in hranilnica nam je poslala pismo, v katerem piše, da skuša banka zaradi vedno večjih potreb našega gospodarstva in slehernega občana zbrati z varčevanjem čim več denarja, ki leži zdaj pri ljudeh, ne da bi koristil njim, nima pa koristi niti za družbo. Ena izmed oblik takega zbiranja denarja in hkrati varčevanja bi bila, da bi gospodarske organizacije izplačevale mesečne osebne dohodke ali pa vsaj njihov del za svoje delavce kar na hranilne knjižice banke.

Banka se je tudi na naš kolektiv obrnila s prošnjo, da ji pomagamo uresničiti njene napore in zbirati denar, ki je potreben za razvoj gospodarstva. Banka obljublja, da bi vsem tistim, ki bi izplačevali osebne dohodke delavcem na hranilne knjižice, nudili do 70 odstotkov kreditov od poprečnega stanja zbranih hranilnih vlog na zbirnem računu delovne organizacije.

Prav gotovo je pismo banke vredno, da o njem razmislimo: s tako obliko izplačevanja osebnih dohodkov bi koristili tudi sebi, ker bi več varčevali in ker banka vse vloge tudi obrestuje. S takim izplačevanjem osebnih dohodkov delavcev na hranilne knjižice banka ne bi imela posebnega dodatnega dela. Od članov kolektiva pričakujemo predloge in mišljenja, ali bi kazalo tudi pri nas izplačevati osebne dohodke na hranilne knjižice.

Varjenje šasije v obratu Brežice

Udeležba IMV na razstavah prikolic v Evropi

Razen na večjih jugoslovanskih sejnih smo razstavljali lani prikolice tudi na vseh pomembnejših sejnih in razstavah v Evropi.

Že januarja smo imeli večjo razstavo v Amsterdamu, kjer smo se prvič pojavili z modeli „JUNIOR“. Na tem pomembnem in dobro obiskanem salonu smo imeli zelo lep uspeh, saj ga obiskuje vsa zahodna Evropa.

V Muenchnu smo sodelovali na razstavi prikolic in kamp opreme s celotnim izborom prikolic. Ta sejem je bil pomemben predvsem za področje južne Nemčije.

Na približno 700 kv. metrim lepo urejenega razstavnega prostora, smo se oktobra pokazali na največjem in najpomembnejšem evropskem salonu prikolic v Essnu. Na tem salonu smo v konkurenci preko 500 evropskih proizvajalcev prikolic doživeli lep uspeh, saj so naš razstaveni prostor med redkimi prikazali na nemški televiziji, kar je bila zelo uspešna reklama naših prikolic.

Svoje razstavne prostore smo uredili tudi v Parizu, Londonu in Bruslju, kjer so večje vsakoletne razstave.

Vse razstave so bile urejene v enotnem stilu po naših zamislih. Zaradi enotne dekoracije v modro-beli barvi so naši razstaveni prostori pregledni in elegantni, tako da povsod vzbudijo pozornost tiska in obiskovalcev. Povsod je bilo poskrbljeno tudi za to, da so imeli vsi udeleženci na naših prostorih enotne plave obleke s posebnimi značkami IMV.

Pri ureditvah razstavnih prostorov so sodelovali tudi naši strokovnjaki, ki so že doma izdelali dekoracijski material, informacijske pulte itd., kasneje pa pomagali urediti razstave.

IVAN ŠANTELJ

MARKO ČERNIČ

Izobraževanje — sestavni del proizvodnega procesa

Izredna naglica življenja, ki ji daje utrip nezadržen razvoj na vseh področjih znanosti, tehnike, tehnologije, družbenega razvoja itd., zahteva vedno novih izpopolnjenih oblik dela, delovnih prijemov, organizacije in tudi novega načina življenja. Vedno pogosteje prihajajo ljudje v položaje, ko niso več kos novim zahtevam delovnega mesta. Ti problemi se lahko pojavljajo na različnih področjih dela in raznim slojem zaposlenih. Zahteve delovnih mest prisilijo ljudi, da najdejo rešitve ali pa se morajo sprizniti z neuspehom in nesposobnostjo. Niso redki primeri, ko se zaposleni delavci v svojih zrelih letih ponovno vrnejo v šolske klopi, da si obnovijo in si pridobijo novo znanje. Tovarne niso več samo mesta za ustvarjanje novih dobrin, temveč so postale šole novih kadrov.

Sodobna tehnologija določa na splošno večjo delitev dela. Delo, ki ga je po stari tehnologiji opravljal kvalificiran ali visokokvalificiran delavec, opravljajo danes ob tekočem traku z enakim ali še boljšim uspehom specializirani delavci. Delavec se je moral prilagoditi in priučiti delovnemu mestu. Vse prilagoditve in priučitve pa zahtevajo novega znanja. Najučinkovitejša oblika izobraževanja ali priučevanja na delovnem mestu je, da se izobraževanje izvrši v organizirani obliki. Tako obliko funkcionalnega usposabljanja je z uspehom sprejela že vrsta tovarn. Ustanovili so tovarniške izobraževalne centre, ki lahko nudijo najcenejše in specifično znanje vseh zaposlenih, tako delavcem kot strokovnjakom.

Letos smo se lotili poglobljene izobraževanja tistih delavcev, ki jih delovni proces po organizacijski ali strokovni spe-

cifični zahtevi v IMV najbolj potrebuje.

Prek Zavoda za varjenje iz Ljubljane je bil organiziran osnovni tečaj za plamenske varilce. Udeležilo se ga je 36 delavcev v avtomobilski proizvodnji, uspešno pa ga je končalo 32 delavcev. Tečaj za varilce pa je samo del funkcionalnega izobraževanja, ki ga bomo za predvideno usposabljanje varilcev letos nadaljevali. Rezultati testiranja varilcev iz 1970 so pokazali, da je treba našim varilcem nuditi še znanje za kvalitetno varjenje.

Pri urejanju „Georga“ sistema planiranja smo ugotovili, da nam sistem brez usposobljenih, delovnih, doslednih in odločnih delavcev (planerji, terminerji, lanserji, vodje izmen ter skupin) ne bo dal potrebnih uspehov pri delu. Pokazala se je potreba po usposobitvi v tej tehniki dela. Najprej smo se lotili izobraževanja vodij skupin. Tečaj še teče

in ga obiskuje 68 vodij skupin in izmen. Njegov program je prilagojen našim specifičnim potrebam. Tečajniki bodo razen obnovljenega strokovnega znanja poslušali še predavanja iz organizacije in ekonomske proizvodnje ter iz psiholoških — andragoških predmetov.

Letos bomo organizirali še funkcionalne tečaje za planerje, terminerje, lanserje, kontrolorje in skladiščnike. Organizirali bomo testiranje zaposlenih s področja varstva pri delu. O teh načrtih vas bomo seznanili prek našega glasila.

Naša tovarna še nima pogojev, da bi si organizirala svoj strokovni center, zato se bomo za naše potrebe posluževali posameznih šolskih ustanov. Ugledni Zavod za tehnično izobraževanje v Ljubljani nam bo s svojimi večletnimi delovnimi izkušnjami nudil kvalitetno znanje. Pri uresničevanju učnih programov bodo sodelovali tudi naši strokovnjaki, ki že poučujejo z uspehom na raznih srednjih strokovnih šolah.

Prepričani smo, da bomo s sodelavci kvalitetno izpeljali sprotne naloge in tako uresničili pričakovanja delovnega kolektiva. Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih mora postati tudi v naši tovarni sestavni del delovne priprave in proizvodnega procesa.

Na beograjskem sejmu avtomobilov so obiskovalci vse dni vstopali v naše prikolice in jih občudovali

Misli na varstvo pri delu!

Pri delu v podjetju se nenehno srečujemo z različnimi nevarnostmi. Kažejo se na delovnem mestu, pri gibanju v delovnih prostorih, na poti v službo in domov, pa tudi pri opravljanju različnih drugih del. Nevarnost seveda še ne pomeni nezgode oz. poškodbe delavca, vendar pa jo pogojuje! Nevarnosti, ki se pojavljajo na delovnem mestu, so različne in odvisne od delovnega mesta. Vsi poznamo primer: brušenje z brusilnim strojem predstavlja stalno nevarnost za poškodbo oči.

Nevarnost sama torej res še ne pomeni nezgode, zato pa jo moramo odstraniti. Z drugimi besedami: **preprečiti moramo delovno nezgodo**, kar lahko naredimo na več načinov. To je lahko:

- zavarovanje delovnega mesta,
- uporaba osebnih varovalnih sredstev,
- poučenost delavca o varnem načinu dela,
- opravljanje dela po začrtanem načinu dela, kot to narekujejo potrebe varstva pri delu.

Vsak zaposleni mora opravljati svoje delo tako, da preprečuje nevarnosti na svojem delovnem mestu, s svojim ravnanjem pa seveda tudi ne sme ogrožati svojega zdravja in življenja, kakor tudi ne zdravja in življenja sodelavca. Naša prva dolžnost je torej: delo moramo opravljati **varno!**

Zato moramo spoštovati nekatera osnovna pravila o varnem delu. Poskušajmo jih strniti v naslednja gesla ali opozorila:

– upoštevaj vse varnostne predpise in določila, s katerimi

želimo preprečiti nezgode in poklicna obolenja in s katerimi so te seznanili tvoji nadrejeni!

– Bodi pri delu zbran in dosleden!

– Prihajaj v službo trezen in spočit!

– Ne opravljaj dela, katerega nisi več in za katerega nisi pooblaščen!

– Skrbi za red in čistočo na svojem delovnem mestu in delovnem okolju!

– Imej orodje in delovne pripomočke vedno v urejenem stanju!

– Poučuj in opozarjaj tudi sodelavca na nevarnosti, ki mu pretijo pri delu!

– Opozarjaj na nevarnosti, ki si jih opazil, svojega predpostavljenega, da bodo čimprej odstranjene!

Tudi na poti na delo in z dela

nam prete nevarnosti, zato upoštevaj prometne predpise: vozi in hodi pazljivo!

Le z upoštevanjem vseh varnostnih navodil bo naše delo kar najbolj uspešno.

**NA LETO
IZDAMO 90 MILIJONOV
STARIH DINARJEV
ZA OSEBNA VAROVALNA
SREDSTVA!**

Za preprečevanje delovnih nezgod veliko prispevajo tudi osebna varovalna sredstva in

dolžnost vsakega delavca je, da jih uporablja! Če nam je dodeljeno neko osebno varovalno sredstvo, ga moramo tudi zares uporabljati. Verjetno je lažje nositi zaščitna očala kot pa biti slep! Žal se največkrat ne zavedamo, koliko nam lahko pomeni dobro varovalno sredstvo. Naše podjetje daje na leto približno 900.000 dinarjev za osebna varovalna sredstva. To nikakor ni malo, saj pomeni, da damo v te namene na leto 90 starih milijonov dinarjev!

Pa še to: samo v Novem mestu se je letos zgodilo 410 ne-

Da bi mladinska organizacija v IMV hitreje reševala probleme, ki zadevajo mlade, je predsedstvo izbralo tričlansko skupino, ki naj bi usklajevala delo Zveze mladine do letne konference, na kateri bomo izvolili vodstvo ZM v našem podjetju.

Na razširjeni seji predsedstva, ki se jo je 20. decembra udeležilo 29 mladink in mladincev, smo razpravljali o konferenci, ki bo sredi januarja, in o reorganizaciji mladinske organizacije v IMV. Konferenca naj bi bila predvsem volilnega značaja: izvolili bomo novega predsednika in druge organe. Skupina, ki trenutno vodi mladinsko organizacijo, že pripravlja gradivo za konferenco. S pomočjo anketnega lista bomo zbrali udeležence konference. Potem ko bomo izvolili novo vodstvo, bomo morali začeti delati še bolj resno in prizadevno kot doslej.

Komisija meni, naj bi vsi mladi, ki bi se vključili v delo, dobili članske izkaznice in značke ZM. Mislimo, da bi bila ta oblika povezave mladih najbolj primerna. Vsak, ki bi dobil knjižico in značko, bi mesečno plačeval minimalno članarino – 50 par. S tem denarjem in z denarjem, ki nam ga bo dala sindikalna organizacija, bomo namensko financirali našo dejavnost.

Upamo, da bo naše delo v prihodnje veliko bolj uspešno, saj je program, ki ga mislimo uresničiti, obširen. Na uspehi upamo tudi zato, ker nam bodo pri delu pomagale druge politične organizacije in vodstvo podjetja.

VIDA KERIN

zgod, kar nam pove, da smo izgubili 4920 delovnih dni, povprečno pa pri vsaki nezgodi po 12 delovnih dni. Z drugimi besedami: vsak dan preko celega leta je bilo po 20 delavcev v bolniškem staležu zaradi poškodbe! Če bi izgube pokazali v dinarjih, znaša nadomestilo osebnega dohodka na leto samo za poškodbe 312.000 din, v tem pa še niso zajeti tudi drugi stroški, ki jih ima podjetje v zvezi s tem in so z njimi v razmerju 1:2,5.

Statistični podatki nam torej med drugim povedo, da moramo pri svojem delu vedno misliti tudi na varstvo pri delu. O tem pa kaj več v prihodnji številki našega glasila.

BRANKO KOŠIR

Brežice: najstarejši obrat

Deset let je preteklo, odkar se je del podjetja Agroservis v Brežicah skupno z delavci priključil naši tovarni. Začetki so bili skromni. Zaradi strokovnosti delavcev so v novem obratu izdelovali predvsem dele, ki zaradi svoje zahtevnosti in majhnih količin terjajo obrtniško izdelavo. S povečanjem proizvodnje v Novem mestu pa so se količine tudi v brežiškem obratu povečevale. Začelo se je serijsko delo, zaposlovalo se je tudi čedalje več ljudi. Tako zaposluje danes obrat že več kot 180 kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev.

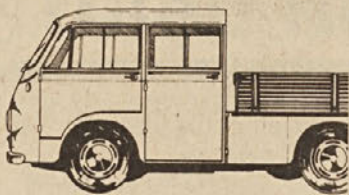
Da bi se delo čimbolj lokaliziralo, je obrat začel izdelovati zlasti tiste dele, ki so tehnološko zaključeni. V obratu izdelujemo zdaj podvozja za dostavne avtomobile in prikolice različnih izvedb, sedeže za dostavne in osebne avtomobile 1300, sanitetno opremo, rezervoarje za gorivo, izpušni sistem, kešone za poltovorne avtomobile in drugo.

Delovni pogoji v sedanjih prostorih so skrajno neprijetni. Potrebno je bilo ali obrat ukiniti ali pa graditi nove prostore. Usposobljeni kadri in povečevanje proizvodnje so narokovali graditev nove tovarne.

Po temeljitem proučevanju tržišča doma in v tujini smo začeli graditi novo tovarno za izdelavo avtomobilske opreme. Dela so v teku, izgradnja je v zaključni fazi. Žal so roki za izgradnjo v zamudi, ker izvajalec ni mogel nakupiti potrebnega materiala. Ponagajala je tudi zima, saj je ravno takrat, ko bi morali streho zapreti s svetlobnimi kupolami in za tem nadaljevati notranja dela, zapadel prvi sneg in s tem preprečil delo. Kljub zamudi bo nova tovarna začela delati v drugem četrtletju tega leta. V novih prostorih bo ob polni proizvodnji zaposlenih 400 delavcev, predvsem nakvalificiranih, kar za občino, ki nima dovolj indu-

strije in je pretežno kmetijska, veliko pomeni.

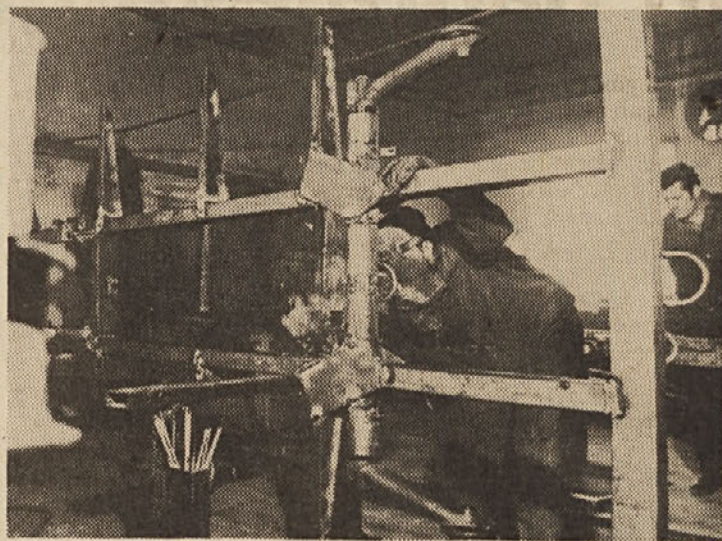
Tovarna bo, kot je razvidno iz imena, izdelovala opremo za avtomobile. Sedežne garniture so namenjene izvozu v Anglijo, za avtomobilski koncern BLMC. Izpušni sistemi se bodo izdelovali v izvedbi za osebni avtomobil 1300 in naš dostavni avto. Proces dela bo linijski, kar pomeni, da se vsi detajli in sestave izdelujejo od reprodukcijskega materiala do finalnih izdelkov v tej tovarni. Organizacija in tehnologija dela bosta so-

dobni. Z nabavo novih specializiranih strojev bo dosežena visoka produktivnost, kar je pogoj za nizke cene izdelkov in njihov izvoz na zapadno tržišče.

Sevéda pa se bodo tudi delovni pogoji za delavca – proizvajalca znatno izboljšali, saj bo v novi tovarni urejeno gretje in zračenje prostorov, garderobe, sanitarije in jedilnice.

DANE PUC

V brežiški tovarni delavec vari šasije za kombije

Delo zastopstva IMV

Zaradi posebnosti poslovanja je IMV precej vezana na zunanja tržišča. Proizvodnja je oprta na lastni proizvodni program, ki je v mnogem usmerjen navzven, bodisi v nabavi reprodukcijskega materiala ali v prodaji izdelkov.

Svojo zunanjetrgovinsko dejavnost opravlja IMV po dveh poteh: z direktnim uvozom in izvozom ter preko konsignacijskih skladišč. Tako je IMV organizirala razen prve službe, kjer se pretaka glavna uvozno-izvozna poslovanja, še lastni oddelek za zastopanje inozemskih firm s sedežem v Ljubljani. Ta oddelek je popolnoma samostojna enota v okviru podjetja z lastnim finančno-deviznim poslovanjem in z vsemi pripadajočimi službami.

Zastopstvo je pričelo delati januarja 1967. Tedaj je bil registriran začetek poslovanja z BLMC na področju osebnih vozil. Vse do konca 1969 smo uvažali osebne avtomobile preko konsignacije IMV za devize. Takrat je IMV začela delati osebne avtomobile v koperaciji z BLMC. Od tedaj dalje je tekel preko IMV zastopstva le še uvoz specialnih vozil.

Že od vsega začetka oskrbuje IMV zastopstvo z vsemi

potrebnimi rezervnimi deli celotno jugoslovansko tržišče za osebne avtomobile AUSTIN, MORRIS, MG. V Ljubljani, kjer je glavno konsignacijsko skladišče rezervnih delov, je tudi prodajalna rezervnih delov IMV, od koder zalagajo druge potrošniške centre iz države (vse servisne delavnice in prodajalne IMV).

Glavna naloga IMV – zastopstva je prav v tem, da skrbi za stalno zalogo rezervnih delov, ki so last tuje firme, v svojem konsignacijskem skladišču. Na ta način imamo zalogo rezervnih delov, ne da bi pri tem angžirali lastna obratna sredstva. Blago, ki je stalno na zalogi, se plača ob prevzemu iz skladišča. Prav v tem je ogromna prednost konsignacijskih skladišč v primerjavi z rednim uvozom.

Ko pomaga zastopstvo IMV uresničevati proizvodni program tovarne, opravlja zastopstvo še druge naloge. Preko konsignacije uvažajo angleške firme KISMET razne elemente za proizvodnjo te opreme v IMV, medtem ko omogoča konsignacija nemške firme LOEBRO sprotno oskrbovanje proizvodnje IMV s polosmi za vsa komercialna vozila IMV.

J. FERKOLJ

Industrija motornih vozil se vsako leto pojavlja tudi na beograjskem avtomobilskem salonu

Vrednotenje dela in nagrajevanje v proizvodnji

Vsaka gospodarska organizacija obstaja le, če ustvarja dohodek, ki je nujno potreben za izplačevanje osebnih dohodkov, popravilje starih in nakup novih osnovnih sredstev, gradnjo proizvodnih in drugih objektov, gradnjo stanovanj in podobno. Vsak izdelek ima svojo vrednost, ki je bolj ali manj določena s konkurenco na trgu. To pomeni, da se mora proizvajalec podrediti tržišču in ustvarjati potreben dohodek na osnovi tržnih cen.

Na ta način je že vnaprej določena masa osebnih dohodkov. Da je ta masa čim večja, mora biti proizvodnja organizirana po sodobni tehnologiji, brez nepotrebnih delovnih mest in drugih izgub. To lahko dosežemo le s točno izdelano sistematizacijo delovnih mest, ki izhaja iz tehnologije. S tem so predpisani: način dela, pripomočki, orodje, material za izdelavo, pomožni material, način dostave materiala na delovno mesto in čas izdelave. Na podlagi tako izdelane tehnologije in oblikovanih delovnih mest se s pomočjo analitične ocene vrednoti delovno mesto.

Za analitično oceno so bistvena štiri osnovna merila:

znanje in sposobnost, odgovornost, napor in vpliv delovnega okolja.

Najpomembnejše je znanje in sposobnost, ki je potrebna za delo na delovnem mestu. Ta trditev se ujema tudi z izkušnjami v našem podjetju. Zaradi tega morajo iti tudi delavci na najmanj zahtevnih delovnih mestih v proizvodnji skozi uvajanje v delo, ki navadno traja od 3 do 6 mesecev. Po opravljenem uvalnem delu dobro ocenjene delavce razporedimo na delovna mesta. Imamo še delovna mesta za specializirane delavce, ki dobijo naziv s priučevanjem v

podjetju. Vsa druga delovna mesta so predvidena za vse kvalifikacije, dobljene v industrijskih, srednjih, višjih in visokih šolah. Enako ocenjena delovna mesta imajo po teh načelih enako startno osnovo za slehernega delavca, ki je dokončno razporejen. To pa ne pomeni, da je zaslužek vseh enak, ker je odvisen tudi od učinka posameznika.

Vodstvo našega podjetja skuša nagrajevati po teh zasnovah. Žal moramo površno izdelano tehnološko dokumentacijo, ki izhaja iz časov, ko še nismo znali industrijsko ustvarjati, popolnoma prenoviti in urediti. Sele potem bomo lahko načrt uresničili. Že sedaj pa se moramo zavedati, da bomo morali dosledno izpolnjevati vse pogoje, ki jih bosta narekovala sistematizacija in vrednotenje delovnih mest. Predvsem velja to za tiste, ki se bodo morali zaradi neustreznih kvalifikacij dodatno izobraževati.

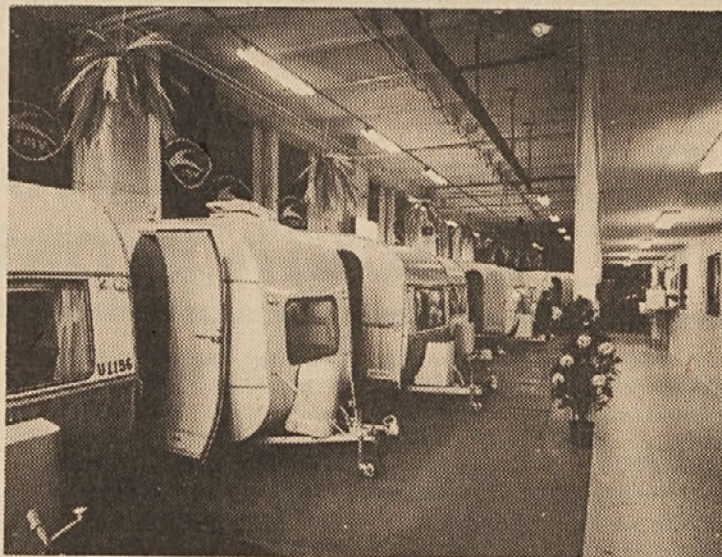
Vsi želimo spodbudnejše nagrajevanje, ki bo vsakemu posamezniku iz kateregakoli oddelka, obrata ali proizvodnje omogočilo za več opravljenega dela ustrezno večje plačilo. Tako izpopolnjeno nagrajevanje mora izhajati iz kalkulacije, ki mora vsebovati točne podatke in naj bi bila stalno na tekočem.

Razvrednotenje dinarja nam je pred kratkim postavilo na glavo vse naše kalkulacije. Zaradi tega jih moramo takoj začeti popravljati, kar bo zavleklo obračun uspeha poslovanja po enotah. To namreč zahteva ogromno dela, ker so se spremenile cene vseh materialov iz uvoza, pričakujemo pa lahko, da se bo podražila tudi večina

domaćih materialov.

Zaradi tega bomo prehod na ustrežnejše oblike nagrajevanja morali opraviti v dveh etapah. Najprej bomo uredili nagrajevanje po delovnem mestu, v drugi etapi pa bomo morali izdelati še sistem udeležbe posameznikov pri uspešnosti poslovanja v enoti.

Dipl. inž. PAVLE VALENTIČ

Na Švedskem je veliko zanimanja za naše prikolicе, saj je IMV postala „kralj“ prodajalcev.

Servisna oprema v Belem Manastiru

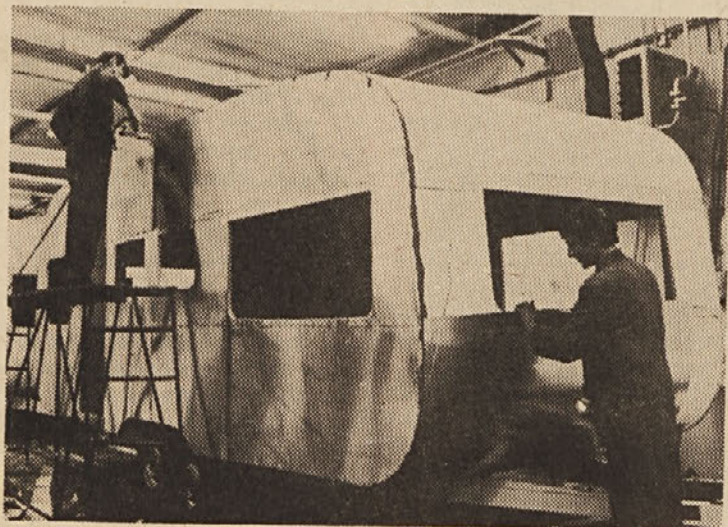
Naše podjetje že dolgo dela in prodaja servisno opremo. Ker nismo imeli dovolj proizvodnih zmogljivosti in ker so bili strokovnjaki preobremenjeni z delom, se dejavnost ni razvijala tako, kot bi se glede na izkušnje in možnosti na tržišču lahko. V kmetijsko-industrijskem kombinatu „Belje“ je v Belem Manastiru posloval Remontni servis, ki je mimo storitvene dejavnosti delal različne dvigalke, mazalke in črpalke. Ob sanaciji kombinata so nakupili novo opremo, obseg vzdrževalnih del pa se je zato močno zmanjšal. Kolektiv Remontnega servisa je imel zato več možnosti za proizvodnjo.

Po sklepu centralnega delavskega sveta IMV se je obrat 1. oktobra 1970 pripojil k našemu podjetju. „IMV tovarna servisne opreme – Beli Manastir“ je obrat s samostojnim obračunom, ki pa ni pravna oseba. Če-

prav je obrat oddaljen od matičnega podjetja, pa ima ugodne možnosti za razvoj: leži ob železniški postaji in je blizu naših prodajnih centrov v Novem Sadu in Beogradu. Ker se Jugoslavija hitro motorizira, nima pa proizvajalca servisne opreme, se bo dejavnost te tovarne lahko široko razmahnila. Računamo, da bo tovarna poglabljala kooperantske odnose z najbolj znanimi evropskimi proizvajalci servisne opreme. Letošnji proizvodni program – pogodbe za kooperacije so že sklenjene – obsega izbor servisnih naprav za opremljanje vseh tipov servisov za vse vrste vozil, ki zajemajo dvigala, mazalne naprave, naprave za pranje, opremo za tehnične preglede in posebno skupino elektronskih naprav za preizkušanje motorjev.

Letošnji celotni dohodek tovarne bo vreden več kot 25 milijonov din.

TILKA SELAK

Novo mesto: obijanje prikolic

Pogled na šivalnico

IMV — tovarna gospodinjske opreme Mirna

Leta 1954 je bila iz majhne delavnice, v kateri so popravljali šivalne stroje, ustanovljena Tovarna šivalnih strojev Mirna.

Celo desetletje se je lepo razvijala, potem pa je zaradi vse hujše konkurence zašla v krizo, ki je ni mogla sama prebroditi. 1969 je šla tovarna celo v prisilno upravo, potem pa se je pripojila k IMV.

Po združitvi se je Tovarna šivalnih strojev preimenovala v IMV — Tovarna gospodinjske opreme Mirna. Zaradi ugleda, ki ga ima IMV, smo laže navezali

stike s svetovno znanimi firmami. Tako je bilo sklenjeno sodelovanje s firmo Singer, obnovili smo stike z vzhodnonemško firmo Veritas. V sodelovanju s Singerjem izdelujemo šivalne stroje ravni šiv, klasa 15 T 88 in 89 T 41, v sodelovanju z vzhodnimi Nemci pa najmodernejši programavtomatik šivalni stroj.

Po pripojitvi k IMV je tovarna gospodinjske opreme dobila dodatni program iz proizvodnje prikolic in avtomobilov. Tako so se v sklopu tovarne danes že močno uveljavili: šivalnica in oddelek za izdelavo elektroinstalacij.

V oddelku šivalnice, ki je organiziran na načelu serijskega dela, šivajo vse prevleke blazin za prikolice, prevleke sedežev za IMV AUSTIN 1300 in prevleke sedežev za dostavna vozila. Spričo neprestane rasti proizvodnje prikolic in avtomobilov se povečuje tudi proizvodnja šivalnice.

V oddelku za izdelavo elektroinstalacij izdelujejo električne inštalacije za vse tipe prikolic, za dostavna vozila in osebna vozila IMV — AUSTIN 1300. Ta oddelek je zaenkrat tehnološko slabo opremljen. Z razširitvijo koperacijskih odnosov z BLMC predvidevamo hiter razvoj, kajti v bližnji prihodnosti bomo izdelovali elektroinstalacije tudi za protidobave BLMC. Na ta način bo ustvarjen temelj za postavljanje moderne tehnologije za visokoserijsko proizvodnjo.

V sklopu Tovarne gospodinjske opreme deluje tudi oddelek za izdelavo elementov iz plastičnih mas (bivši EMI Mirna). V tem oddelku bodo v prihodnje izdelovali vse drobne dele iz plastičnih mas, ki so na prikolicah in avtomobilih zastopani v velikih količinah.

Razen tega ima Tovarna gospodinjske opreme organiziran trak za izdelavo kompletnih osi za prikolice. Ta trak sicer ne sodi v zastavljeni proizvodni program, zato bo v prihodnosti prestavljen na drugo, ustrežnejše mesto.

V tehničnih službah IMV raziskujejo programe dela v okvirih, ki jih dopušča sedanja razvitost celotnega podjetja. Seveda bo IMV napravila še večji korak naprej šele takrat, ko bo proizvodnja organizirana v velikih serijah v vseh oddelkih. To pa je hkrati tudi glavna naloga tehničnih služb.

Inž. FRANC BARTOLI
Inž. ŠTEFAN POREDOŠ

Proizvodnja avtomobilov v novih prostorih

Pravkar minulo poslovno leto 1971 lahko imenujemo tudi leto urejevanja nove tehnologije v novih prostorih. V dosedanjih, se pravi starih pogojih dela, ni bilo mogoče vsak trenutek zagotoviti ustrezne organizacije proizvodnje in potrebne organizacije dostave materiala, kar je seveda povzročalo številne zastoje in tudi neizvrševanje planskih nalog. Zato smo tudi mi lani „plačali davek,“ kot ga mora plačati vsaka nova tovarna, ki se šele uvaja v sodobno organizirano delo. S tem pa smo si utrdili pogoje za uspešnejšo organizacijo dela v letu 1972. Zagotovili smo hkrati tudi prostore za vodstvo avtomobilske proizvodnje ter za operativno pripravo dela, od katere je predvsem odvisno uspešno vodenje proizvodnje. V kolektivu smo s temi pridobitvami hkrati uredili tudi sodobno tovarniško menzo.

Če povemo v uvodu še to, da smo lani dobili novo karosernico osebnih vozil in da dela v IMV naj sodobnejša lakirnica za lakiranje karoserij v Jugoslaviji, je pregled lanskih delovnih zmag v našem kolektivu še večji.

Proizvodnja avtomobilov v naši tovarni se je začela v skromnih prostorih starega dela tovarne od nekdanji mlekarni. Že bežen pogled na proizvodne zmogljivosti takega načina proizvodnje je jasno pokazal, da na ta način nimamo možnosti za razvoj. Zato se je vodstvo podjetja odločilo, da v skladu s perspektivnim dolgoročnim načrtom razvoja podjetja začne graditi veliko proizvodno dvorano za proizvodnjo avtomobilov.

Izgradnja tega največjega proizvodnega objekta v novo-meškem področju z ustreznim energetske obratom je bila v prvi etapi zaključena v začetku 1969. Maja 1969 se je v ta prostor že preselila celotna montaža dostavnih vozil in tako izpraznila prostor v starem delu tovarne za razširitev proizvodnje prikolic. Z naključevanjem posameznih faz izgradnje smo v novi dvorani ustanovili novi proizvodni oddelek za montažo

osebni vozil Austin 1300 ter razširjali druge oddelke: presernico, mehansko obdelavo ter del lakirnice, dokler se v maju 1970 ni preselila še karosernica dostavnih vozil na novo linijo.

Oddelek za planiranje proizvodnje avtomobilov se je ločil od planske službe in se kot samostojna enota preselil v nove prostore.

S tem je bila zaključena selitev proizvodnje avtomobilov iz starih prostorov, nadaljevala pa se je izgradnja novih proizvodnih oddelkov. Lani smo postavili novo karosernico osebnih vozil, dokončno zgradili lakirnico avtomobilov ter težko presemico.

Na ta način je dobila proizvodnja avtomobilov grobe obrise dokončne organizacijske oblike, ki jo je treba še izpopolniti, tako da se iz proizvodnih površin preselijo zdajšnja skladišča, uredi notranji transport itd.

Ob gradnji proizvodnih zmogljivosti smo izgrajevali tudi pomožne prostore, kot so prostorne garderobe z umivalnicami v proizvodni hali. Lani je bil dograjen tudi velik montažni objekt, v katerem imata svoje prostore sodoben obrat družbene prehrane, ter vodstvo proizvodnje z njeno operativno pripravo.

Značilnost razvoja naše avtomobilske proizvodnje pa ni samo v preseljevanju v nove prostore, temveč tudi v tem, da vlagamo vedno več v tehnološke izboljšave in modernizacijo proizvodnje. Proizvodnjo organiziramo v obliki linijske proizvodnje, ki omogoča vpljavo tekočih trakov, urejamo so-

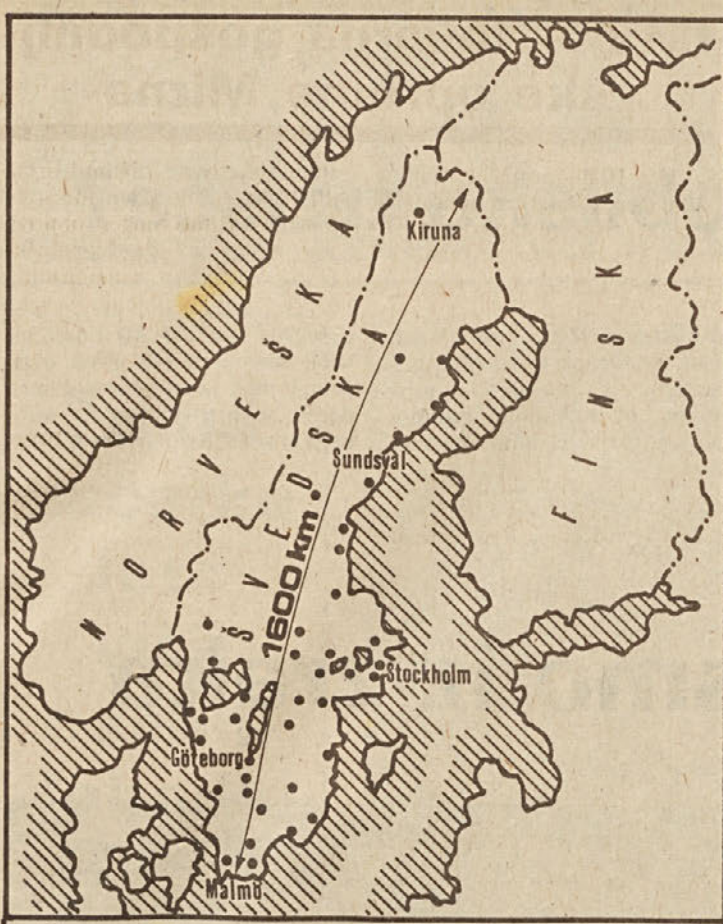

dobnejši način skladiščenja, odlaganja materiala ter notranjega transporta. Povečanje obsega proizvodnje zahteva tudi obsežnejši način planiranja. Zato uvajamo planiranje po sistemu George. Ta sistem pa zahteva podrobno izpolnjevanje navodil vseh, ki s sistemom delajo, da bi bil lahko uspešen.

Z boljšim delom ter z industrijskim pogledom delavcev na proizvodnjo bomo lahko povečali proizvodnjo ter se uvrstili med pomembne jugoslovanske avtomobilske tovarne.

IVO ŠTEBLAJ

Uveljavljamo se na Švedskem

Na Švedskem imamo kar 40 prodajnih mest (označena so s črnimi pikami)

Za Švedsko lahko zapišemo: malo prebivalcev na ogromni površini. Za tiste, ki merijo življenjski standard, pomeni Švedska eno izmed najbolj razvitih držav. Švedska je končno tudi država, ki je mimo Velike Britanije najprej pokazala zanimanje za nakup avtomobilskih prikolic. Švedi jih uporabljajo tako za letne kot tudi za zimske počitnice. Industrija motornih vozil je prav na Švedsko začela najprej izvažati svoje prikolice.

obdržali prvo mesto. To pa bo še zlasti odvisno od tega, kako kvalitetno bomo delali kamping prikolice.

Naši v občinski konferenci ZK

18. decembra 1971 smo na konferenci osnovne organizacije ZK v IMV izvolili za člana občinske konference ZK inž. Toneta Kordiša in Sima Gogiča.

Član medobčinskega sveta ZK bo Štefan Poredoš, član občinskega komiteja ZK Novo mesto pa Simo Gogič. Član častnega razsodišča pri občinskem komiteju ZK bo Andrej Dular. Člani komisij pri občinskem komiteju ZK pa so: Milan Mušet, Pavel Kmetič, Anton Čefarin in Peter Bračko.

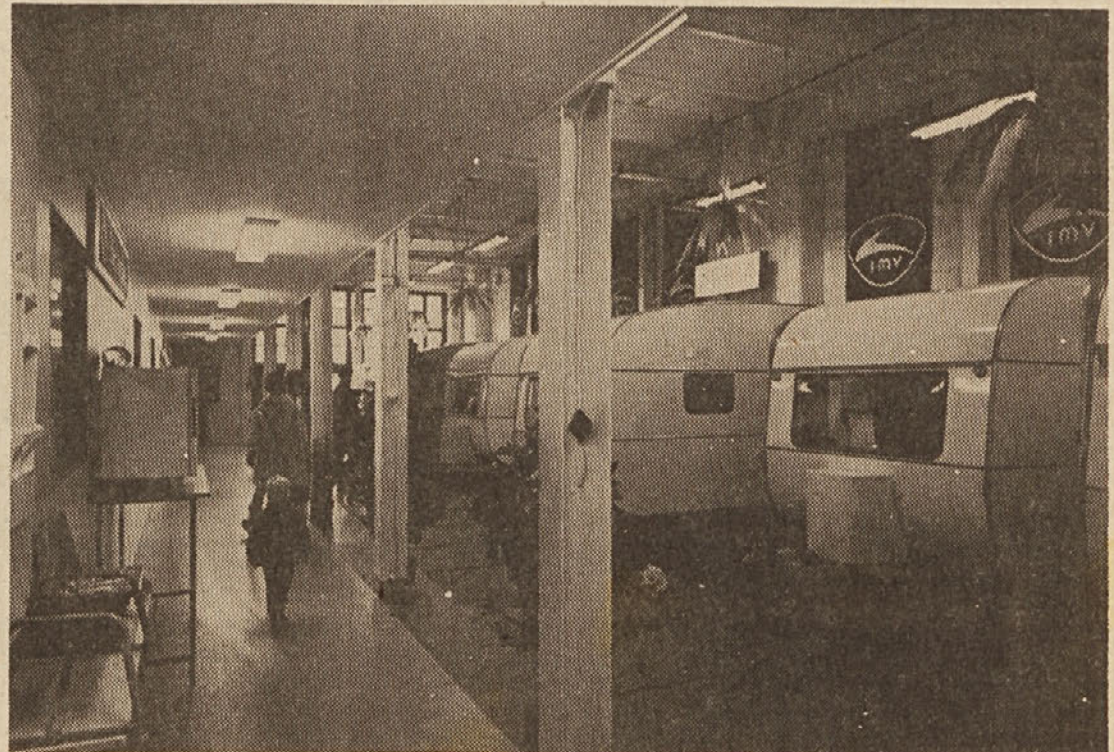
To je bilo leta 1965, odtlej pa je Švedska za naše podjetje izredno pomembno tržišče. Zahvaliti se moramo našemu, nad vse sposobnemu zastopniku, trgovcu K. W. Carlssonu, da smo se uspeli uvrstiti na prvo mesto pri prodaji prikolic na Švedskem. Ze drugič smo lani uspeli, da smo na prvem mestu po številu prodanih prikolic: pred domačo industrijo in pred največjim evropskim proizvajalcem, tovarno Sprite, ki je imela vrsto let monopol na Švedskem in v drugih evropskih državah. V tem letu si obetamo, da bomo naših prikolic na Švedskem prodali veliko in tako

Švedski kralj prikolic je postal za sezono 1970 direktor K. W. Carlsson, generalni zastopnik za ADRIE na Švedskem, Norveškem in Finskem.

IMV - KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto - Izhaja vsak mesec v 4200 izvodih - Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebska cesta 18/20 - Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Splichal - Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

Na razstavi prikolic na Švedskem sta bili imeni „IMV“ in „ADRIA“ močno ugledni

Mirnejše avtomobilsko tržišče?

V zadnjih letih je bilo pri nas, pa tudi drugod po svetu, avtomobilsko tržišče med najbolj razburkanimi: to velja tako za ponudbo kot za povpraševanje, pa tudi za gibanje cen in pogojev prodaje, k čemer moramo prišteti seveda še širok izbor vrst in modelov. Pomemben činitelj v prometu z avtomobili so kreditni pogoji, kot tudi politika večje ali manjše zaščite domače industrije. Od teh in drugih ekonomskih, kot tudi različnih ostalih činiteljev, bosta odvisna proizvodnja in promet potniških avtomobilov v prihodnjem obdobju.

Zanimanje za nakup osebnih avtomobilov na jugoslovanskem trgu seveda še vedno obstaja, čeprav je lani povpraševanje malce oslabeo oziroma smo opazili večje povpraševanje samo pri nekaterih tipih vozil, kot so austin 1300, zastava 101, 750 in 125-PZ, citroen GS, NSU in VW 1300, pa tudi renault 4 in 6, kar bi veljalo še za nekatere vrste vozil. Seveda pa je izbira osebnih avtomobilov na tržišču znatno večja, tako da lahko kupci izbirajo med različnimi domačimi in uvoženimi avtomobili.

V lanskih 9 mesecih smo v Jugoslaviji proizvedli (iz domačih delov in montaže) nekaj nad 85.000 osebnih avtomobilov, kar je 8 odstotkov več kot v enakem obdobju 1970. Glede na napovedano proizvodnjo za 1971 (pribl. 150.000 avtomobilov) pa je proizvodnja lani zaostajala, na kar so vplivali pogoji na tržišču, netočne dobave delov od domačih in tujih kooperantov, povečani stroški proizvodnje, zaostajanja pri gradnji novih obratov itd.

V istem času smo lani uvozili 47.474 osebnih vozil (leto dni prej v 9 mesecih 37.740 avtomobilov), kar predstavlja povečanje uvoza za 26 odstotkov. Največji del lanskega uvoza je prišel iz ČSSR, Zvezne republike Nemčije, Demokratične republike Nemčije, ZSSR, iz Francije, Anglije in še nekaterih drugih držav.

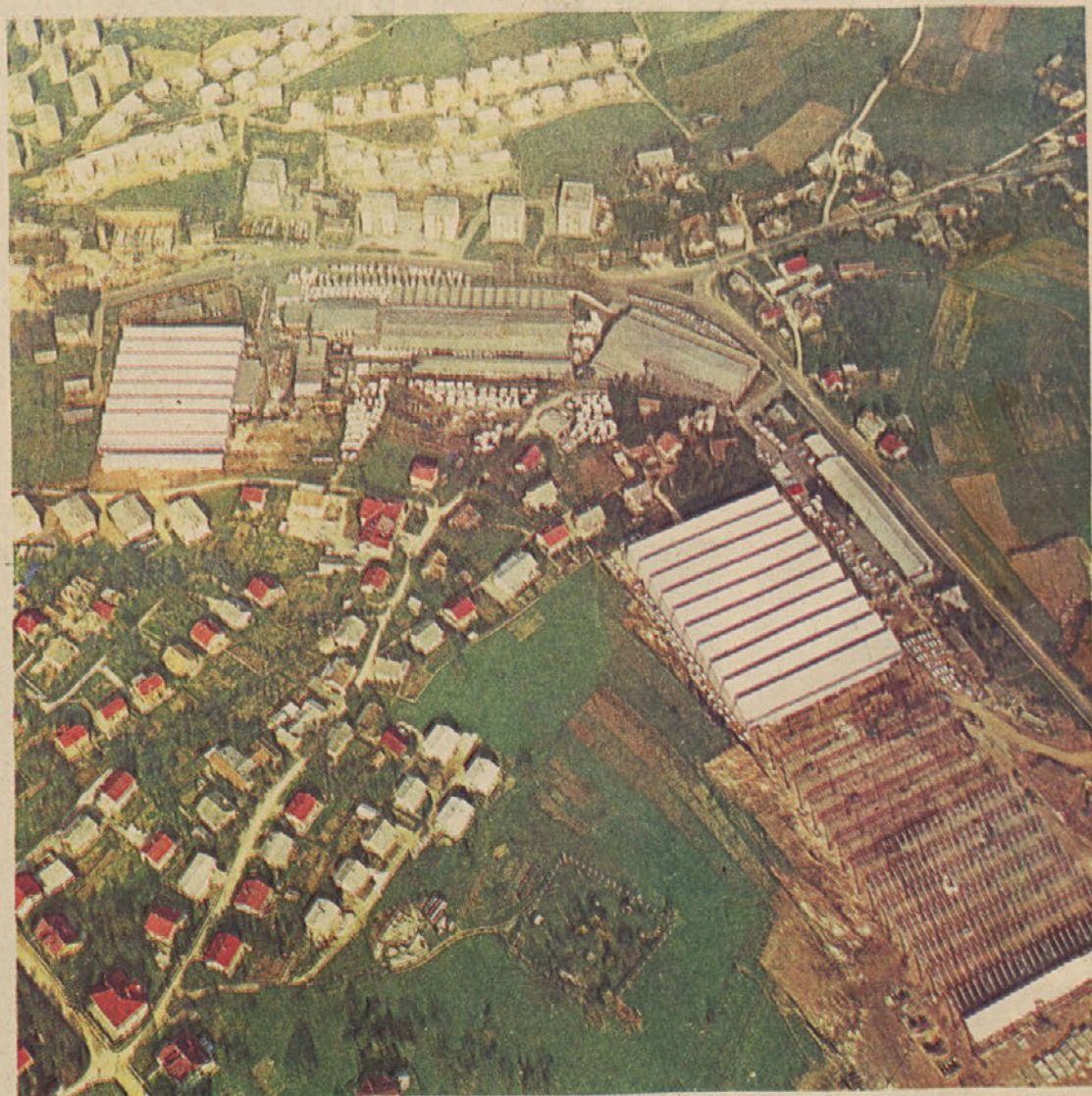
Izkušnje in gibanje na domačem trgu kažejo, da je lani po 9 mesecih nastopila določena pomiritev na domačem tržišču za potniške avtomobile.

Do konca septembra 1971 je jugoslovanski trg pokupil približno 130.000 osebnih avtomobilov, leto dni prej v enakem času pa 110.000, kar pomeni

približno povečanje za 18 odstotkov. Če pa te številke primerjamo s povečano proizvodnjo in nakupom avtomobilov v prejšnjih letih, ko smo

dosegali celo 30–40 odstotni večji nakup in bili glede tega skoraj med „evropskimi rekorderji“, so predvidevanja o mirnejšem tržišču upravičena.

Taki smo iz zraka

RASTEMO, RASTEMO – Tale posnetek naše tovarne je bil narejen jeseni 1969. Spretno oko bo lahko opazilo, koliko novih prostorov smo od takrat še zgradili, kako smo v naslednjih dveh letih rasli in kako veliki smo danes. Potrebno se bo spet dvigniti z letalom nad Novo mesto in še enkrat pogledati skozi objektiv fotografskega aparata, da bomo tudi s sliko iz zraka zabeležili današnji trenutek; čas ko smo si zadali za nalogo: za 100 starih milijard dinarjev proizvodnje. (Foto: Moškon)